

Revisionsnämnden i Kristinestad

UTVÄRDERINGSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2021

Revisionsnämnden skall i enlighet med kommunallagen § 121 årligen avge en utvärderingsberättelse om huruvida de av fullmäktige uppsatta målen för verksamheten och ekonomin har nåtts i kommunen och kommunkoncernen. Revisionsnämnden skall även utvärdera hur ändamålsenligt verksamheten har ordnats. Revisionsnämnden ansvarar därtill för övervakningen, att uppgifter till kommunens bindningsregister inlämnas i enlighet med kommunallagen § 84.

Till staden Kristinestads revisionsnämnd hör fem ordinarie medlemmar, som var och en har en personlig ersättare. Fullmäktige har valt en revisionsnämnd för mandatperioden 2021-2024 med följande sammansättning:

1.1-31.7 2021

Ordinarie medlemmar

Kärr, Kaj, ordförande
Heinänen, Anja, vice ordförande
Holmlund, Mikael
Hoxell, Nina
Pursiainen, Olli

1.8-31.12 2021:

Ordinarie medlemmar

Rentola, Tapani, ordförande
Kärr, Kaj, vice ordförande
Englund, Tommy
Björkses, Birgitta
Roos, Kerstin

Personliga ersättare

Eriksson, Bror
Salo-Tuisku, Marianne
Knuts, Alf
Björkses, Birgitta
Kamlin, Peter

Personliga ersättare

Kamlin, Peter
Knuts, Gun
Walgren, Veronica
Rönnlund, Christer
Jolkkonen-Porander, Nina

Revisionsnämndens utvärderingsarbete

Revisionsnämndens utvärderingsarbete sker utgående från en fastställd utvärderingsplan för hela mandatperioden. De årliga tyngdpunktsområdena för utvärderingen har definierats i planen. Ett separat arbetsprogram görs årligen upp för utvärderingen av det aktuella budgetåret. Revisionsnämnden utvärderar hur de i budgeten fastställda målen för verksamheten och ekonomin har uppnåtts främst utgående från stadsstyrelsens fastställda bokslut. Under budgetåret utvärderar revisionsnämnden verksamheten genom att ta del av organens protokoll, diskutera med förtroendevalda, tjänsteinnehavare och personal, vid behov besöka ett urval av stadens verksamhetsenheter och genom att ta del av olika utredningar. Revisionsnämnden har p.g.a corona pandemin inte haft möjlighet att besöka stadens verksamhetsenheter.

Revisionsnämnden har hållit 8 möten gällande verksamhetsåret 2021, hört ansvariga tjänsteinnehavare och bekantat sig med olika ansvarsområden i enlighet med arbetsprogrammet. Kanslichef Dan-Anders Sjöqvist har fungerat som nämndens mötessekreterare fram till 31.12.2021. Fr.o.m. 1.1.2022 har Jari Turunen fungerat som revisionsnämndens sekreterare. BDO Audiator Ab har handhaft den lagstadgade revisionen med OFGR, CGR Andreas Holmgård som ansvarig revisor.

Stadsfullmäktige godkände 14.12.2020 budgeten och ekonomiplanen för åren 2021–2024 samt investeringsprogrammet för 2021–2024. I budgeten ingår målen för verksamheten och ekonomin. Revisionsnämndens bedömning av hur de av stadsfullmäktige fastställda målen har nåtts baserar sig på bokslutet för år 2021, de i organen förda protokollen och de förda diskussionerna samt revisorns rapportering.

Utvärdering av stadens ekonomi och budgetutfall

Budgeten som stadsfullmäktige har godkänt består av en driftsekonomi- och resultaträkningsdel samt en investerings- och finansieringsdel. Bindningsnivåerna beträffande de olika budgetdelarna regleras i budgetboken på sidan 9. I driftsbudgeten får inte serviceområdets anslag för bruttoutgifterna överskridas utan stadsfullmäktiges godkännande om det inte är en fråga om överskridning av personalkostnaderna, som betingas av personalarrangemang, för vilka erhålls ersättningar, som bokförs som socialinkomst. Stadsfullmäktiges godkännande bör även inhämtas i det fall, att det budgeterade nettoresultatet inom serviceområdet inte nås på grund av att inkomsterna blir mindre än beräknat.

Investeringsanslagen är bindande per projekt eller grupp såsom de presenteras i slutet av budgetboken. Om ett investeringsprojekt blir fördröjt och sträcker sig över årsskiftet, kan projektet fortgå under förutsättning att de totala utgifterna för projektet hålls inom föregående års anslagsram. I finansieringsanalysen är förändringarna i utlåningen och länestocken bindande gentemot fullmäktige.

Utfallet 2021

Staden uppvisar i resultaträkningen ett överskott om 1 005 957,69 euro, mot ett ursprungligen budgeterat överskott om 5 118 euro och ett underskott om 379 882 euro i den förändrade budgeten. Bokslutet påverkas väsentligt av en engångshändelse som beror på att 1 311 677 euro återfördes från avsättningen för istandsättandet av Lålby avstjälpningsplats. Avsättningen är en reservering som gjordes i bokslutet 2019. Utan engångshändelsen hade bokslutet visat ett underskott på ca 300 000 euro.

De externa verksamhetskostnaderna landade på 54,4 milj. euro och förverkligades 1,6 miljoner euro sämre än budgeterat och ca 3 miljoner € sämre än budgeterat utan avsättningens påverkan.

Verksamhetsintäkterna utföll ca 2,3 miljoner € bättre än budgeterat, främst beroende på coronastöd från staten och försäljningsvinster. Coronastöden som periodiserats i bokslutet är totalt ca 312 058 euro.

Verksamhetsbidraget blev ca 425 000 euro bättre än budgeterat. På driftsbudgeten finns mycket enskilda budgetöverskridningar, både mindre och större. Utan avsättningens påverkan överskrider alla serviceområden sina driftskostnadsbudgeter och serviceområdet för välfärd är det enda driftsområde som håller budgeten på verksamhetsbidragsnivå.

Jämfört med 2020 är verksamhetsbidraget (-) ca 272 000 euro sämre och 1 577 000 euro sämre om avsättningen inte beaktas. Således har det jämförbara verksamhetsbidraget försämrats kraftigt.

Driftsdelens förverkligande, sammandrag (externa poster)

(1 000 euro)	BS 2021	BU 2021	BS 2020
Verksamhetsintäkter	10 087	7 892	8 819
Verksamhetsutgifter	-54 387	- 52 616	-52 847
Verksamhetsbidrag	-44 300	- 44 724	-44 028

Räkenskapsperioden 2021 var liksom 2020 ett pandemiår. Pandemin medförde både inbesparningar och kostnader. Staten har stött kommunerna med statsandelar och understöd likt år 2020. Samfundsskattens förhöjda fördelningsandel var i kraft ännu år 2021 och intäkterna från samfundsskatten var högre än normalt och inbringade nästan 570 000 euro i coronastöd. I tilläggsbudgeterna 4 och 5 för året 2020 fattades beslut om coronastöd som inverkade på utbetalningen av statsandelarna för år 2021. Dessa coronastöd som utbetalats som statsandelar uppgick till 326 000 euro. Totalt sett minskade dock statsandelsfinansieringen med ca 1,2 milj. € jämfört med 2020.

Skatteintäkterna ökade totalt sett med 1,7 milj. € jämfört med 2020, kommunalskatten inflöt bättre än ursprungligen förväntat. En del av fastighetsskatten år 2020 redovisades under år 2021 vilket gav högre fastighetsskatteintäkter än normalt.

Investeringarna uppgick till 2,4 miljoner euro netto. Budgeten underskreds totalt med ca 2,7 miljoner euro netto. Avvikelserna beror på att man erhållit ett obudgeterat ARA-bidrag för Kristinahemmet på 1,14 miljoner € och Åldersros tillbyggnad kom senare igång än planerat. Budgetavvikelser på årsnivå är naturliga eftersom större projekt ofta är fleråriga.

Lånestocken ökade med ca 1 miljoner euro, vilket ligger inom ramarna för stadsfullmäktiges bindande anslag. Stadens skuldsättning uppgick vid årsskiftet till 30,8 miljoner euro eller 4 874 euro per invånare. Invånarantalet per 31.12.2021 var 6.375 vilket innebär att befolkningen minskade med 26 personer jämfört med 31.12.2020. Kassamedlen inklusive finansiella placeringar uppgick till i bokslutet till ca 6,2 miljoner €. Nettoskuldsättningen var således 24,6 miljoner €. Budgeterade investeringar för 2021 överskrider årsbidraget och korrektivposter med ca 1,4 miljoner € och för ekonomiplaneprodukten 2022-2023 budgeteras årsbidraget överskrida investeringarna med ca 4 miljoner €.

Med beaktande av den höga skuldsättningen i bokslutet anser revisionsnämnden att kassan effektivare bör användas till låneamorteringar för att minska på kommunens finansieringsrisker. Ifall kassan skulle ha använts till låneamorteringar hade skuldsättningen minskat med drygt 972 euro per invånare.

Utvärdering av organens verksamhet och ekonomi

Serviceområdet för livskraft

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för serviceområdet för livskrafts verksamhet har uppnåtts till väsentliga delar. De ekonomiska målsättningarna har inte uppnåtts och serviceområdet har överskridit budgeten totalt ca 221 000 € på verksamhetsbidragsnivå. Så gott som alla resultatområden har överskridit sina budgeter. Revisionsnämnden efterlyser bättre budgetdisciplin och konstaterar att också små överskridningar inte får göras utan fullmäktigebeslut.

Serviceområdet för vård och omsorg

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för verksamhet har uppnåtts till väsentliga delar. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes inte heller i år. Nettokostnaderna för hela serviceområdet överskreds med ca 380 000 € mot förändrad budget och med 2,17 miljoner € mot ursprunglig budget. Tilläggsanslaget beviljades först den 20.12.2021 och anhängiggjordes i nämnden först 3.12.2021. Revisionsnämnden anser att tilläggsanslaget borde ha förts tidigare för beslut så att fullmäktige haft en möjlighet till anpassningsbeslut.

Nedan presenteras ett sammandrag på resultatområdesnivå:

Överskridningar 2021	Mot ursprunglig budget	Mot förändrad budget
Förvaltning	66280	16280
Öppenvård	139701	139701
Rehabilitering och serviceboende	346199	206199
Kompletterande tjänster	4918	4918
Specialsjukvården	1464037	164037
Individ och familjeomsorg	850868	650868
Överskridningar totalt (sk. Underskridningar inte noterade)	2872003	1182003

Kostnaderna för i synnerhet specialsjukvården och barnskyddet har inte varit realistiskt budgeterade vilket var fallet också 2020.

Som helhet har serviceområdet uppfyllt de mål som ställs på social- och hälsovård nationellt. 2020 var ett mycket utmanande år med tanke på coronapandemin och organisationsändringar som trädde ikraft 1.1.2021.

Serviceområdet för välfärd

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för välfärdsområdets verksamhet och ekonomi har uppnåtts till väsentliga delar trots Coronarestriktionerna. De ekonomiska målsättningarna uppfylls och området håller sig inom givna budgetramar.

Serviceområdet för utbildning

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för utbildningen och småbarnspedagogiken har uppnåtts till väsentliga delar. De ekonomiska målsättningarna har överskridits med ca 198 000 € vilket förklaras med förhöjda personalkostnader av coronarelaterade orsaker.

Serviceområdet för samhällsbyggnad

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för områdets verksamhet har uppnåtts till väsentliga delar. Målsättningarna i driftsbudgeten har till största delen förverkligats. Vissa projekt i investeringsdelen har inte förverkligats, vilket bidrar till att investeringsbudgeten underskrids.

De ekonomiska målsättningarna uppnåddes som helhet men utan återföringen av avsättningen för Lålby avstjälningsplats skulle budgeten ha överskridits med drygt 101 000 euro. Budgeten för fastigheterna överskrids i år igen med 484 000 euro (380 000 euro 2020). Av bokslutet framgår inte hur stor reparationssskuld staden har på sina fastigheter, vilket revisionsnämnden efterlyst tidigare.

Krs vatten balansenhet

Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna beträffande vattenverkets verksamhet har uppnåtts och att vattenförsörjningen är stabil, driftssäker och ekonomiskt självbärande. Vattentjänstverket uppvisade i det särredovisade bokslutet ett underskott på – 30 480 euro. Då investeringarna och anslutningsavgifterna samt förändringar i fordringar och skulder beaktas blev vattentjänstverkets inverkan på stadens likvida medel positiv med 90 000 euro. Nettoinvesteringarna för vattentjänstverket landade på totalt 207 000 euro.

Utvärdering av koncernens verksamhet och ekonomi

I kommunkoncernen ingår kommunens dottersamfund och kommunens andelar av samkommunerna. Resultaträkningen visar ett överskott på 603 000 euro. Resultatet försämras gentemot kommunens resultat främst pga. underskott i Vasa Sjukvårdsdistrikt.

Hela kommunkoncernens lånestock uppgick till 45,8 miljoner euro eller 7 187 euro per invånare. Den relativa skuldsättningsgraden, som beskriver kommunkoncernens förmåga att betala tillbaka lånen, uppgår till 76,3 procent, vilket är över det rekommenderade gränssnittet på 50 %.

Personalen

Personalen är stadens största egna tillgång och resurs. Tillgången på kunnig och kompetent personal samt personalens välmående är samtidigt betydande riskfaktorer. Verksamhetsberättelsen innehåller en personaldel. Staden hade 509 personer anställda per 31.12.2021, varav 73,5 % tillsvidare anställda.

Enligt personalrapporten sjönk sjukfrånvarodagarna från totalt 18,2 dagar till 14,4 dagar. En minskning med 20 % måste ses som en mycket bra förbättring särskilt med tanke på att samma utmaningar funnits med coronaviruset 2021 som 2020. Revisionsnämnden tackar personalen för de uppoffringar som gjorts under coronapandemin för att trygga servicen i samhället.

Revisionsnämndens utlåtande

Bokslutet ger enligt vår mening en tillräckligt bra bild av hur stadens verksamhet har utvecklats under året och hur de uppställda målen har uppnåtts. Revisionsnämnden bedömer att målsättningarna för verksamheten uppnåtts till väsentliga delar. De ekonomiska målsättningarna uppnåddes inte till alla delar med hänvisning till överskridningarna på driftsbudgeten, speciellt för vård- och omsorgen. Revisionsnämnden efterlyser en bättre budgetdisciplin.

Det största orosmomenten i Kristinestad är enligt vår mening fortfarande befolkningsminskningen och på längre sikt ekonomin som en följd av befolkningsminskningen. Överskottet för år 2021 skulle ha varit ett underskott utan upplösningen av reserveringen för Lålby avstjälpningsplats. Framtiden kommer att kräva en fortsatt återhållsamhet på driftsbudgeten för att klara av avskrivningarna och bibehålla ett ackumulerat överskott.

Med anledning av budgetöverskridningarna i bokslutet föreslår revisionsnämnden, att stadsfullmäktige inbegär stadsstyrelsens och nämndernas gemäla gällande orsakerna till budgetöverskridningarna senast den 30.9.2022.

Kristinestad den 24 maj 2022

Tapani Rentola
Ordförande

Kaj Kärr
viceordförande

Birgitta Björnes
medlem

Tommy Englund
Medlem

Kerstin Roos
medlem